

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : tmnpke@culture.gr

01/09/2017 12:48:37
Ακρίβες Αντίγραφο
Μηνιαίο Αποφ. Αριθμ. 009
Χαράκεια Μακά
Αντήση στο έγγραφο: ΥΠΠΟΑ/ΑΤΝΠΚΕ/292732/1714
Φ.: 420
01/09/2017

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και Αίτησης Κατάθεσης
Εγγράφων

ΚΟΙΝ: Όπως πίνακας αποδεκτών

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 7515/727/21.7.2017 Ερώτηση και Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων με θέμα: «Αυθαίρετη δόμηση στην Μαρτυρική Μακρόνησο»

Σε απάντηση της με αριθμ. Πρωτοκόλλου 7515/727/21.7.2017 Ερώτησης και Αίτησης Κατάθεσης Εγγράφων των Βουλευτών κ.κ. Παναγιώτη (Πάνου) Σκουρουλιάκου, Νάσου Αθανασίου, Χρήστου Αντωνίου, Φωτεινής Βάκη, Γιάννη Γκιάλα, Γεώργιου Δημαρά, Κωνσταντίνου Δουζίνα, Θεόδωρου Δρίτσα, Νίκου Ηγουμενίδη, Μαρίας Θελερίτη, Κατερίνας Ιγγλέζη, Εύης Καρακώστα, Χαράς Καφαντάρη, Παναγιώτας Κοζομπόλη – Αμανατίδη, Νίκου Μανιού, Αλέξανδρου Μείκόπουλου, Θανάση Μιχαηλή, Θέμη Μουμουλίδη, Αριστείδη Μπαλά, Κώστα Μπάρκα, Γιώργου Πάντζα, Νίκου Παπαδόπουλου, Νίκου Παρασκευόπουλου, Δημήτρη Ρίζου, Γιάννη Σαρακιώτη, Δημήτρη Σεβαστάκη, Αντώνη Συρίγου, Νίκου Συρμαλένιου, Κώστα Σπαρτινού, Ελένης Σταματάκη, Γρηγόρη Στογιαννίδη, Ολυμπίας Τελιγορίδου και Μαρίας Τριανταφύλλου και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες μας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η Μακρόνησος έχει χαρακτηριστεί ως Ιστορικός Τόπος με την Υ.Α. ΥΠΠΟ/ΔΙ/ΑΠ/Γ/1285/24225/16.5.1989 (ΦΕΚ 436/Β/5.6.1989) και όλα τα κτήρια των στρατοπέδων ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία και ως εκ τούτου υπάγονται στις διατάξεις του Ν. 3028/2002 περί Προστασίας των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Όλες οι εγκαταστάσεις στρατοπέδων της Μακρονήσου που προστατεύονται με την ανωτέρω Απόφαση χωροθετούνται στη δυτική πλευρά του νησιού, έναντι της Λαυρεωτικής, και εκτείνονται από την ακτογραμμή έως και μερικές δεκάδες μέτρα χαμηλότερα της κορυφογραμμής προς τα ανατολικά.

Οι επιτρεπόμενες χρήσεις γης στη Μακρόνησο ορίστηκαν με Πολεοδομικό διάταγμα ΦΕΚ 985/Δ/1.11.1995.

Επιπλέον η Εφορεία Αρχαιοτήτων Κυκλάδων έχει ξεκινήσει τη διαδικασία οριοθέτησης κηρυγμένου αρχαιολογικού χώρου στις θέσεις όπου εντοπίζονται αρχαία αρμοδιότητάς της (Προβάτσα / Λιοντάρι, Μαύρο Βουνό κ.λπ.) εργασία που απαιτεί αρκετό χρόνο κυρίως λόγω της δυσκολίας μετακινήσεων στη Μακρόνησο.

Η Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων στο πλαίσιο της ανακήρυξης της Μακρονήσου ως ιστορικού τόπου, ο οποίος προστατεύεται και έχει σημαδέψει την ιστορία της Νεώτερης Ελλάδος, έχει καταβάλει κάθε προσπάθεια, ώστε οι θαλάσσιες περιοχές του νησιού να προστατευθούν και να αναδειχθούν ως επισκέψιμοι Ενάλιοι Αρχαιολογικοί Χώροι, θεωρώντας ότι σε συνεργασία με τις άλλες συναρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ, θα συμβάλλει αποτελεσματικά για την Πολιτιστική Ανάδειξη του νησιού αυτού.

Ο θαλάσσιος χώρος της Μακρονήσου καθώς και της ευρύτερης περιοχής της Λαυρεωτικής παρουσιάζει εξαιρετικό ενδιαφέρον λόγω του μεγάλου αριθμού ναυαγίων διαφόρων εποχών που φιλοξενεί. Στο πλαίσιο της ανάδειξης του ενάλιου πλούτου της περιοχής, η Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων είχε προτείνει προς τις κεντρικές υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ την ίδρυση επισκέψιμων ενάλιων αρχαιολογικών χώρων (υποβρύχιων Μουσείων)

οτις θαλάσσιες περιοχές Λαυρεωτικής - Μακρονήσου. Όταν από τις σχετικές διαδικασίες των Εθνικών Αρχαίων Αρχαιολογικών Χώρων σύμφωνα με την ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΠΚΑ/ΤΠΚΑΧΜΑΕ/Φ17/344762/203211/16908/4712, ΦΕΚ2655/Β/9.12.2015, η οποία περιλαμβάνει τους όρους, τις προϋποθέσεις λειτουργίας και τις επιτηρηθείσες δραστηριότητες εντός των ενδάλινων αρχαιολογικών χώρων των θαλάσσιων περιοχών της Λαυρεωτικής-Μακρονήσου, Π.Ε. Αττικής. Επιπροσθέτως, για την απόδειξη και προβολή των προαναφερθέντων ναυαγίων, έχει υποβληθεί πρόταση στο πλαίσιο του διασυνοριακού προγράμματος INTERREG «Ελλάδα - Κύπρος» 2014-2020.

Σύμφωνα με την αριθμ. λωμυδότηση 159/2005 του Ε. τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του κράτους «Από τις οικείες διατάξεις του Ν3028/02 θεσπίθηκε, όπως προηγούμεως με τις διατάξεις του άρθρου 5 του Ν.1469/50 η προστασία των ιστορικών τόπων αυτοτελώς. Η αρμοδιότητα για την προστασία των τόπων αυτών, καθώς και για την προηγούμενη έγκριση οποιουδήποτε έργου - υπό την ευρύτερη του όρου αυτού έννοια και όχι μόνο υπό την έννοια του άρθρου 681 του Αστικού κώδικα - σ' αυτούς, ανήκει, από 28.6.2002, αποκλειστικά στο Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού. Από τις παραπάνω συνταγματικές διατάξεις προκύπτει ως επακόλουθο ότι το ΥΠΠΟΑ έχει όχι μόνο δικαίωμα αλλά και υποχρέωση να παρεμβαίνει για την προστασία των ιστορικών τόπων και την έγκριση εκτέλεσης οποιουδήποτε έργου στους τόπους αυτούς».

Αρμόδια περιφερειακή υπηρεσία μας για την προστασία του ιστορικού τόπου της Μακρονήσου είναι η Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Αττικής, Αττολκή της Ζητιάδας και Κυκλάδων (ΥΝΜΤΕΑΑΣΕΚ) η οποία και έχει εντοπιστεί τα κατά καιρούς προβλήματα που αντιμετωπίζει ο ιστορικός τόπος της Μακρονήσου όπως :

Α. Ζωστηματικές ληψασίες που σημειώνονται, σύμφωνα με πληροφορίες, τα πρώτα χρόνια μετά το «κλείσιμο» της Μακρονήσου, με την απομάκρυνση οικοδομικού υλικού από τα κτήρια προκειμένου να χρησιμοποιηθεί στην κατασκευή νεοδημιτών κτηρίων του λαούρου.

Β. Η διαβρωτική επίδραση του περιβάλλοντος στο οποίο είναι εκτεθειμένα τα κτήρια (εξαιτίας της μικρής απόστασης από την θάλασσα, σε συνδυασμό με τους δυνατούς ανέμους) ευθύνεται, σε συνδυασμό και με τους ανώτερως παραγόμενες, για την επιδείνωση των ευπαθών (σε σχέση με τον λίθο) υλικών όπως πλίνθων και ομοειδών ογκοειδών.

Γ. και το σημειωτικό έργο όλων των προβλεπόμενων ή παρυσία ή συμπάτων δραστηριοτήτων, οι οποίες σύμφωνα με τις διατάξεις του προαναφερθέντος Π.Δ. καθορισμού Χρηστών της και όρων και περιορισμών όμοιων προβλεπόμενα να απομακρυνθούν από το νησί (βασκάν, κυνηγιών, αυθαιρέτων κτισμάτων) δύο χρόνια μετά τη δημοσίευσή του, αλλά εξακολουθούν να υφίστανται.

Όπως προκύπτει από τον φάκελο που τηρείται στο αρχείο της ΕΦΑ Κυκλάδων, κατά το παρελθόν έχουν χορηγηθεί εγκρίσεις για προσωρινή εισδοχή μνημείων για βόσκεις (το 2003, από την τότε αρμόδια για τη Μακρόνησο Β' ΕΠΚΑ με το αρ. πρωτ. 8760/17.12.2003). Επιπλέον, έχουν υποβληθεί στην ΕΦΑ Κυκλάδων και την ΥΜΝΤΕΑΑΣΕΚ αιτήσεις για εγκατάσταση αιολικού και φωτοβολταϊκού πάρκου, για εγκατάσταση κερπιάς κλητήρις τήλεφωνίας, για οριοθέτηση βόσκοτων κ.λπ.: σε όλες αυτές τις αιτήσεις οι υπηρέτες μας είχαν λάβει πληροφορίες συλλεγόμενες στοιχεία (με τεχνικές περιγραφές, σχέδια κλπ), που δεν υπεβλήθησαν ποτέ, ως εκ τούτου καμία έγκριση δεν έχει δοθεί.

Επιπλέον, επιστημονικά ότι ποτέ δεν έχει υποβληθεί στην ΕΦΑ Κυκλάδων και την ΥΝΜΤΕΑΑΣΕΚ αίτηση για τις αναφερόμενες στο παραπάνω σχετικό καταγγελλείς, όπως λ.χ. αίτημα ανέγερσης νέων ή συντηρήσιμων υφιστάμενων κτηρίων, αίτημα διανομής δρόμων κλπ.

Σχετικά, η ΥΝΜΤΕΑΑΣΕΚ, έχει υποβάλλει τις προτάσεις της για την προστασία των μνημείων και την άμεση διαχείριση του χώρου, οι οποίες θα μπορούσαν να συμπληγούν στην προστασία και ανάδειξη της Μακρονήσου ως ιστορικού τόπου μεζονος σημασίας της νεώτερης πολιτικής ιστορίας της Ελλάδας, με διεθνή εμπειρία, και έχει εντάξει την Μακρόνησο στο Πρόγραμμα Δράσης της.

Στο πλαίσιο αυτό έχει επισημανθεί την αναγκαιότητα εξασφάλισης της δυνατότητας πρόσβασης στο νησί για την άμεση σωστικών μέτρων κατά περίπτωσης στα κτήρια (εκκλήσια του διατηρούμενου φουαριόλιου τους, καθώς και κληρία της Ζητιάδας, εισόδους λόχου Β ΑΕΤΟ, θέατρο Β ΑΕΤΟ, καταλύματα πολιτικών εξοριστών στο Δ στρατόπεδο, περιβόχοι στρατοπέδων). Για την οικονομότερη εκτέλεση και τον πολεοδομικό σχεδιασμό των δράσεων αυτών, είναι απαραίτητη η κατά αρχήν τοπογραφική

αποτύπωση του χώρου και η διερεύνηση μεθόδων αντιμετώπισης των προβλημάτων διάβρωσης του οπλισμένου σκυροδέματος που έχει χρησιμοποιηθεί εκτεταμένα στα ιστορικά κτήρια (...)

Στις άμεσες επεμβάσεις η ΥΝΜΤΕΑΑΣΕΚ έχει προτάξει την αντικατάσταση των φθαρμένων επιγραφών που είχαν τοποθετηθεί την δεκαετία του 1980, και την σήμανση με ενημερωτικές πινακίδες των στρατοπέδων και των σημείων ενδιαφέροντος του ιστορικού τόπου, με υλικά ανθεκτικά στις καιρικές συνθήκες, ως στοιχείο σημαντικό για την αντιληπτικότητα του μνημείου.

Ωστόσο, προϋπόθεση για την οργάνωση της επισκεψιμότητας στο νησί, με ασφάλεια για τους επισκέπτες και χωρίς δυσμενείς επιπτώσεις στα μνημεία, είναι η υλοποίηση του προγράμματος άμεσων μέτρων συντήρησής τους και η διαμόρφωση μίας βάσης στοιχειώδους υποδομής εξυπηρέτησης των επισκεπτών (φύλαξη, ασφάλεια, πρώτες βοήθειες, wc, νερό κλπ), σε συνδυασμό με τον καθορισμό βέλτιστης, ελεγχόμενης διαδρομής/πορείας επισκεπτών, με παράλληλη έκδοση πληροφοριακού εντύπου, κ.λπ.).

Στις δράσεις τις σχετικές με την προβολή και ανάδειξη του ιστορικού τόπου της Μακρονήσου και την υποδοχή επισκεπτών, είναι απαραίτητη η συνεργασία και εμπλοκή του Δήμου Κέας, του Πολιτιστικού Συλλόγου Μακρονησιωτών και της Εταιρείας Λαυρεωτικών Μελετών.

Ενώ κομβικό ζήτημα, στο πλαίσιο προβολής και ανάδειξης του ιστορικού τόπου της Μακρονήσου, αποτελεί η απομάκρυνση όλων των ασύμβατων δραστηριοτήτων και η διαμόρφωση του προβλήτα πρόσβασης των επισκεπτών, με πρωτεύοντα άξονα την ασφάλεια και την προσβασιμότητα όλων των ομάδων (ΑΜΕΑ, κ.λπ.), θέματα για τα οποία απαιτείται συμβολή και συνεργασία άλλων φορέων (Α.Τ, Λιμενικού, ΥΠΕΝ, Δήμου κλπ).

Περαιτέρω, η περιφερειακή μας υπηρεσία ΥΝΜΤΕΑΑΣΕΚ έχει διατυπώσει στο παρελθόν σχετικές απόψεις και προτάσεις στο πλαίσιο του ΣΕΣ 2014-2016 με κεντρικό άξονα την ανάδειξη και τη λειτουργία της Μακρονήσου ως διεθνούς κέντρου πολιτικού προβληματισμού με παράλληλη ανάπτυξη εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, οι οποίες θα μπορούσαν να αποτελέσουν εξωστρεφείς δραστηριότητες και να αποδώσουν σημαντικά κέρδη στον Δήμο με παράλληλη ανάδειξη και προστασία του ιστορικού τόπου.

Η Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΛΥΔΙΑ ΚΟΝΙΟΡΔΟΥ

Πίνακας Αποδεκτών

1. Βουλευτή κ. Παναγιώτη (Πάνο)
Σκουρουλιάκο
2. Βουλευτή κ. Νάσο Αθανασίου
3. Βουλευτή κ. Χρήστο Αντωνίου
4. Βουλευτή κα Φωτεινή Βάκη
5. Βουλευτή κ. Γιάννη Γκιόλα
6. Βουλευτή κ. Γεώργιο Δημαρά
7. Βουλευτή κ. Κωνσταντίνο Δουζίνα
8. Βουλευτή κ. Θεόδωρο Δρίτσα
9. Βουλευτή κ. Νίκο Ηγουμενίδη
10. Βουλευτή κα Μαρία Θελερίτη
11. Βουλευτή κα Κατερίνα Ιγγλέζη
12. Βουλευτή κα Εύη Καρακώστα
13. Βουλευτή κα Χαρά Καφαντάρη
14. Βουλευτή κα Παναγιώτα Κοζομπόλη –
Αμανατίδη
15. Βουλευτή κ. Νίκο Μανιό
16. Βουλευτή κ. Αλέξανδρο Μεϊκόπουλο
17. Βουλευτή κ. Θανάση Μιχαηλή
18. Βουλευτή κ. Θέμη Μουμουλίδη
19. Βουλευτή κ. Αριστείδη Μπαλτά
20. Βουλευτή κ. Κώστα Μπάρκα

27. Βουλευτή κ. Γιώργο Πάντζα
28. Βουλευτή κ. Νίκο Παπαδόπουλο
29. Βουλευτή κ. Νίκο Παρασκευόπουλο
20. Βουλευτή κ. Δημήτρη Ρίζο
24. Βουλευτή κ. Γιάννη Σαρακιώτη
22. Βουλευτή κ. Δημήτρη Σεβαστάκη
27. Βουλευτή κ. Αντώνη Συρίγο
28. Βουλευτή κ. Νίκο Συρμαλένιο
29. Βουλευτή κ. Κώστα Σπαρτινό
20. Βουλευτή κα Ελένη Σταματάκη
27. Βουλευτή κ. Γρηγόρη Στογιαννίδη
22. Βουλευτή κα Ολυμπία Τελιγιορίδου
20. Βουλευτή κα Μαρία Τριανταφύλλου
29. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
26. Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών

Εσωτερική Διανομή:

1. ΓΔΑΜΤΕ
2. ΔΠΑΝΣΜ
3. ΥΝΜΤΕ Αττικής
4. Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων
5. ΕΦΑ Κυκλάδων
6. Γραμματεία ΚΣΝΜ

Ακριβές Αντίγραφο
Κεντρικό Πρωτόκολλο
Μάκα Χαρίκλεια